

Валерія Олександрівна Добруха

Методичне забезпечення підготовки майбутніх викладачів мистецьких дисциплін до роботи з різновіковим контингентом здобувачів музичної освіти

УДК 378.147:37.011.3051:780.616.432:[005.336.2:37.091.3:159.922.6](045)
DOI <https://doi.org/10.24195/artstudies.2026-2.7>

Валерія Олександрівна Добруха
аспірантка
ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського»
ORCID: 0009-0007-3666-4190

Дата першого надходження статті до видання: 16.03.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 13.04.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 29.05.2026

Стаття присвячена проблемі методичного забезпечення підготовки майбутніх викладачів мистецьких дисциплін до роботи з різновіковим контингентом здобувачів музичної освіти. Підготовка розглядається як процес, результатом якого є підготовленість майбутніх викладачів мистецьких дисциплін, зокрема, працювати з учнями початкових, старших класів, а також з дорослими в умовах неформальної освіти. Зазначені категорії учнів позначено як здобувачі музичної освіти. Змістовою лінією роботи з таким контингентом обрано фортепіанну підготовку.

Мета дослідження полягає у розробці методичного забезпечення (етапів, педагогічних умов і методів) підготовки майбутніх викладачів мистецьких дисциплін до роботи з різновіковим контингентом здобувачів музичної освіти на основі опанування гри на фортепіано як основної змістової лінії освітньо-педагогічного процесу. Методичне забезпечення представлено у вигляді теоретичної моделі поетапного запровадження педагогічних умов і методів. Перший етап – активізація контекстного мислення, на якому запроваджується педагогічна умова: стимулювання художньо-мисленневих процесів в роботі над текстом музичного твору в парадигмі контекстного навчання. У межах умови запроваджуються пізнавально-пошукові завдання роботи над текстом твору від уртекста до створення редакційного варіанту відповідно до мистецько-педагогічних завдань контекстного характеру. Другий етап – накопичення досвіду моделювання методики музичного навчання, застосовується умова: концентрація процесу набуття методичного досвіду в рольових формах навчання гри на фортепіано (ролі викладача, учнів різних вікових груп та зміна методів відповідно до цього під час роботи над образом твору). У межах умови застосовуються інноваційні технології, додаткова реальність, віртуальна естетика, полімодальність сприйняття образу та роботи над твором. Третій етап – творче застосування набутого методичного досвіду роботи з різними віковими категоріями здобувачів музичної освіти, на якому застосовується педагогічна умова: системне застосування проектно-віртуальних засобів навчання в контексті різних мистецько-педагогічних завдань. У межах умови застосовується науково-пошуковий метод контекстного навчання (варіанти інтерпретацій твору на різну аудиторію), створення мапи метафор у роботі над образом відповідно до різновікових категорій здобувачів музичної освіти. Наукова новизна дослідження полягає у виділенні трьох взаємопов'язаних етапів методичного забезпечення підготовки майбутніх викладачів мистецьких шкіл до роботи з різновіковим контингентом здобувачів музичної освіти.

Ключові слова: методичне забезпечення, майбутні викладачі мистецьких дисциплін, майбутні викладачі фортепіано, професійна підготовка, різновікові групи, музична освіта, здобувачі музичної освіти, методична компетентність, педагогічні умови, методи навчання.

Постановка проблеми. Розвиток сучасної музичної освіти відзначається змінами в організації освітнього процесу, що пов'язано з розширенням доступом до музичного навчання, індивідуалізацією освітніх потреб та активним розвитком неформальної та інформальної освіти. Проблема організації навчання з різновіковими категоріями здобувачів музичної освіти зумовлює створення спеціального методичного забезпечення підготовки майбутніх викладачів мистецьких шкіл, здатних працювати також в умовах неформальної освіти та альтернативних організаціях надання мистецько-освітніх послуг.

Розробка відповідного методичного забезпечення передбачає врахування специфіки як різних форм набуття музичної освіти, такі особливості певного спеціального виду музично-навчальної діяльності, яка надає змогу бути конкурентоспроможним

на ринку праці. Сучасні зміни соціокультурного простору потребують від майбутнього викладача володіти різними формами і видами творчої діяльності. Разом з тим, домінуючим виконавським видом є фортепіанна підготовка, навчання гри на фортепіано або сучасних альтернативних клавішних інструментах. Зазначене включено в професійну підготовку як майбутніх викладачів мистецьких шкіл, так і майбутніх учителів музичного мистецтва. У науковому дослідженні це дає підстави розробляти методику, яка може бути застосована для здобувачів вищої музичної освіти та вищої музично-педагогічної освіти.

Актуальною і спільною для двох спеціальностей у цьому контексті є проблема орієнтації в психологічних особливостях представників різних вікових груп серед здобувачів музичної освіти. Наприклад, перша проблема – добір репертуару

згідно з психологічними і віковими відмінностями здобувачів музичної освіти. Кожен твір має нести певну задачу при розв'язанні якої буде покращуватися одна або декілька навичок здобувача, наприклад покращення техніки в етюдах, або м'яка кисть у кантиленних п'єсах, при цьому цей твір повинен подобатися студенту та бути цікавим для прослуховування. Тобто, основний потенціал є при раціональному веденні освітнього процесу, який поєднує декілька компонентів, технічного та художнього при роботі над музичним твором з урахуванням вікових особливостей здобувача.

Друга проблема – добір форм освітнього процесу, який буде цікавий представникам різних вікових категорій. Навіть при опанування одної теми, опануванні художнього твору або проєкту, наголоси мають бути різними та організаційні форми також. Це також потребує набуття певних знань і компетентностей від майбутнього викладача мистецьких дисциплін.

Треба також враховувати специфіку здобувачів музичної освіти, але дорослих початківців, оскільки для них форми і методи навчання мають бути такими, що цікави вже у дорослому віці. Для таких здобувачів актуальним є саме художньо-контекстний підхід, який ефективно спонукає для діалогу та обміну думками і враженнями.

Отже, головна проблема полягає у необхідності розробки такого методичного забезпечення підготовки майбутніх викладачів мистецьких дисциплін, щоб забезпечити формування важливої професійної якості – підготовленості до роботи з різновіковими категоріями здобувачів музичної освіти на основі художньо-контекстного підходу.

Огляд літератури. Професійна підготовка майбутніх викладачів музичного мистецтва, зокрема фортепіано, дуже часто стає предметом наукових досліджень саме на засадах широкого впливу на особистість. Так Цзяо Їн вказує на особливий контекст фортепіанного навчання – формування «естезису особистості» на основі «комплексу естетичних властивостей фортепіанної світової спадщини та практичні можливості їх застосування...» (Цзяо Їн, 2016, ст 52). Зазначене передбачає формування у студентів уміння добирати репертуар відповідно до вікових, психологічних та естетичних потреб здобувачів, а також застосовувати індивідуалізовані методи навчання.

Ю. Тетерюк-Кінч акцентує увагу на зміні в потребах ринку праці, зокрема на актуальності розвивати креативність. Дослідниця вказує, що Ю.Тетерюк-Кінч, ст 648), сучасний викладач має зовсім інший портрет ніж раніше, для нього сьогодні є потреба постійного вдосконалення та само-рефлексії.

Лу Чен (2015) у своїй науковій праці наголошує на важливості удосконалення виконавської підготовки майбутнього викладача фортепіано,

зокрема, оволодіння особливою виразністю виконавства, зокрема, оволодіння виконавською артикуляцією. Проводячи паралель між двома працями Ю Тетерюк-Кінч та працею Лу Чен ми можемо побачити, що обидві науковиці вважають вкрай потрібне не тільки навчання студентів, а й постійне зростання рівня самого викладача, тобто постійне самовдосконалення.

А.Грінченко аналізує феномен виконавського самоконтролю майбутнього викладача фортепіано та вказує, що «...самоконтроль у виконавському процесі може виступати в якості знання та вміння...» (Грінченко А, 2018, ст 2). У зв'язку з цим актуальності набуває добір методичного навчального матеріалу, систематизації та методів навчання. Відсутність розуміння чіткої структури комплексу методів та методики викладання значно ускладнює професійну діяльність викладача. Саме тому підготовка майбутніх викладачів фортепіано повинна мати чітке спрямування на здатність комбінувати педагогічні методики навчання в залежності від навчальної ситуації.

Ши Цзюнь-Бо наголошує на компетентнісному підході у мистецькій освіті, що також є суголосним підготовці вчителів і викладачів музики, зокрема, фортепіано, нової формації (Ши Цзюнь-Бо, 2007, ст 1). Дослідник у цьому контексті вказує на важливість переосмислення підготовки майбутніх викладачів фортепіано на більш гнучкі та індивідуалізовані підходи до методів навчання.

Темою методики займалися та продовжують займатися багато науковців, серед них і зарубіжні. Зікрієв М вказує, «..... проблеми викладання фортепіано різноманітні: технічні обмеження, низька мотивація та відсутність сучасного підходу.....» (Zikriyayev M, 2024,ст 145-146). Також науковець говорить про поєднання традиційних та сучасних методів викладання. Традиційні методи зможуть сформувати технічні навички, музичну пам'ять, а інноваційні – інтерактивні технології та гейміфікація – роблять навчання цікавішим і ефективнішим. Зікрієв М вважає, що важливою частиною методики є творчий діалог між студентом і викладачем, який виступає і наставником, і джерелом натхнення. Заняття адаптуються під потреби студента, а його сильні та слабкі сторони визначають індивідуальну стратегію розвитку. (Zikriyayev M, 2024,ст 145-146). Тобто ми розуміємо, що ефективно викладання фортепіано базується на поєднанні теоретичних і практичних аспектів. Теорія розвиває музичне мислення та знання, а практика зміцнює технічні навички та розкриває творчий потенціал. Важливу роль у цьому відіграє творчий підхід викладача та його педагогічні здібності.

Huizi Li, наголошує на важливості навчання дітей. Він аналізує проблеми традиційного навчання на фортепіано з врахуванням педагогічних моделей розглянутих у педагогічній психології,

та розробляє план музичного навчання. Представляє технологію розпізнавання музичних інструментів, і на основі DL реалізує модель розпізнавання музичних інструментів. Також запропонована модель була застосована в навчанні гри на фортепіано дітей для керівництва музичним навчанням учнів та підвищення їхнього інтересу до гри на фортепіано. (Huizi Li, 2021, ст 1-2). Тобто, можна побачити що цей науковець створює чітку систему по якій навчає. Такий підхід створює можливість адаптації наукових програм до різних рівнів підготовки, це особливо важливо при заняттях з дітьми, бо саме їх інтерес підвищує мотивацію до успішних занять та розвитку здібностей.

Отже, проблема актуальних змін в підготовці майбутніх викладачів мистецьких дисциплін, зокрема, фортепіано, переважно торкається таких аспектів, як-от: оволодіння сучасними знаннями, компетентностями, оволодінням виконавської і методичної підготовки. Разом з тим, проблема роботи з різновіковою категорією здобувачів музичної освіти і підготовки майбутніх викладачів гри на фортепіано у зазначеному контексті не має достатнього висвітлення в науковій літературі.

Мета дослідження полягає у розробці методичного забезпечення (етапів, педагогічних умов і методів) підготовки майбутніх викладачів мистецьких шкіл до роботи з різновіковим контингентом здобувачів музичної освіти на основі опанування гри на фортепіано як основної змістової лінії освітньо-педагогічного процесу.

Методологія дослідження базується на застосуванні теоретичного моделювання, врахування підготовки як процесу і підготовленості як результату, що підтверджує теорію причино-наслідкових зв'язків, принципів взаємозв'язку теорії і практики, навчання на основі дослідження, а також художньо-контекстного підходу, який є домінуючим у забезпеченні методичного забезпечення підготовки майбутніх викладачів мистецьких шкіл до роботи з різновіковим контингентом здобувачів музичної освіти.

Результати та їх обговорення. Розробка методичного забезпечення підготовки майбутніх викладачів мистецьких дисциплін, зокрема, гри на фортепіано до роботи з різновіковим контингентом здобувачів музичної освіти здійснювалася на основі врахування структури їхньої підготовленості до цієї роботи. Професійна підготовка, зокрема методичного характеру – це багатовимірний процес, який потребує комплексу знань та понять, організаційних форм, педагогічних умов тощо. Під час розробки методичного забезпечення такої підготовки ми виходили з логіки, що її результатом буде підготовленість, отже, враховували розроблену структуру цього феномену.

На даному етапі варто нагадати розроблені нами компоненти. Перший

компонент – *системно-когнітивний*, відображає осмисленість знань та здатність їх застосувати щодо вікових особливостей різновікової категорії здобувачів музичної освіти. Компонент складається з таких елементів: *когніфікаційний* елемент (визначає сформованість знань педагогічного та психологічного характеру, координує знання інших напрямків, вікову психологію, музикознавство, емпіризм-педагогіку); *мистецько-орієнтаційний* елемент, який відповідає за розвиток фортепіанної гри та знання в галузі мистецтвознавства, мистецької педагогіки, методики фортепіанної гри.

Другий компонент – практико-методичний. Тобто дуже важливо вміти обирати методики, комбінувати та адаптувати до кожного здобувача музичної освіти, враховуючи вікові та психологічні особливості. У процесі дослідження стало зрозуміло, що робота з різновіковими групами потребує постійної варіативності: ті самі методи не можуть однаково ефективно працювати з дитиною і дорослим початківцем (Добруха В, 2025, ст 44). На разі саме методична гнучкість допомагає викладачу ефективно проводити заняття. Елементи зазначеного компоненту: *нормативно-компетентнісний* елемент, який охоплює здатність створювати методичний супровід освітнього процесу; *методико-адаптивний* елемент дозволяє гнучко адаптувати методики під вікові особливості учнів та застосовувати сучасні технології відповідно до музично-виконавський та художньо-освітніх завдань; *репертуарно-орієнтаційний* елемент, який охоплює здатність добирати виконавський репертуар відповідно до потреб та інтересів здобувачів на основі широкого репертуарного кругозору.

Третій компонент – творчо-рефлексійний, впливає на цілісність підготовки та виводить її за межі формального навчання. Основним в цьому компоненті є не вміння виконувати твори, а можливість пояснити та обгрунтувати виконання, здатність до інтепретації та передачі учню. В даному компоненті роль викладача поєднати майстерність володіння інструментом з педагогічним мисленням, а також постійне саморефлексування та самовдосконалення.

Елементами цього компоненту є: *виконавський*, який охоплює здатність якісно виконувати твори різної складності та відповідні віку учнів, студентів і дорослих; *образно-інтерпретаційний*, який охоплює здатність інтерпретувати фортепіанний твір як на виконавському, так і на педагогічному рівнях; *рефлексійний*, який вказує на здатність якісної самостійної роботи на основі рефлексії ставлення та оцінювання виконавського і викладацького процесів.

Відповідно до визначених структурних компонентів та їх елементів було розроблено методичне забезпечення, яке складалося з етапів, відповідних

етапам педагогічних умов і методів. Розкриємо їх докладно.

Перший етап – *контекстно-орієнтаційний*, на якому здійснюється активізації контекстного мислення та забезпечується перехід від формального засвоєння знань до їх усвідомленого використання. Це передбачає залучення студента до глибшого осмислення змісту твору, його образної структури та педагогічного потенціалу. Ефективним засобом реалізації зазначених положень виступають пізнавально-пошукові методи, зокрема завдання роботи над текстом музичного твору від уртексту до створення власного редакційного варіанту відповідно до мистецько-педагогічних завдань контекстного характеру. Це дозволяє майбутньому викладачу не лише аналізувати музичний матеріал, але й формувати власне бачення його викладання, що безпосередньо впливає на рівень його методичної підготовки. На цьому етапі було зроблено акцент на художньо-контекстний підхід, який стимулював спрямування методичної діяльності на розкриття змісту музичного твору через його художній образ, що дозволяє інтегрувати технічні та емоційно-образні аспекти навчання. Інший підхід – компетентнісний, допомагає діяти в реальних педагогічних умовах. Також на цьому етапі застосовувався особистісно-орієнтований підхід, який передбачає врахування індивідуальних особливостей кожного здобувача, його мотивацію, досвід та темп навчання, а це дуже важливо враховувати та навчати враховувати у роботі з різновіковим контингентом здобувачів вищої музичної освіти та різновікового контингенту здобувачів.

На першому етапі запроваджується педагогічна умова: стимулювання художньо-мисленнєвих процесів в роботі над текстом музичного твору в парадигмі контекстного навчання. Зазначена умова реалізується завдяки пізнавально-пошуковим завданням, наприклад, роботи над текстом твору від уртекста до створення редакційного варіанту відповідно до мистецько-педагогічних завдань контекстного характеру.

Другий етап – *методико-моделювальний*, передбачає накопичення досвіду моделювання методики музичного навчання. На цьому етапі застосовується умова: концентрація процесу набуття методичного досвіду в рольових формах навчання гри на фортепіано (ролі викладача, учнів різних вікових груп та зміна методів відповідно до цього під час роботи над образом твору). У межах умови застосовуються інноваційні технології, додаткова реальність, віртуальна естетика, полімодальність сприйняття образу та роботи над твором. Зазначена педагогічна умова передбачає організацію навчального процесу через виконання різних ролей: викладача, учня молодшого віку, або дорослого початківця. Така зміна ролей дозволяє майбутньому викладачу глибше зрозуміти

специфіку сприйняття навчального матеріалу різними віковими групами. Методичною основою реалізації цього елементу виступають рольові методи навчання, які забезпечують занурення у ситуації, максимально наближені до реальної педагогічної практики. У процесі виконання таких завдань студенти не лише відпрацьовують окремі методичні прийоми, а й формують цілісне бачення уроку. Важливим аспектом є також здатність змінювати методи роботи над музичним твором відповідно до вікових особливостей учнів, що проявляється у варіативності пояснень та способах роботи над художнім образом. Зазначене сприяє розвитку здатності до усвідомленого вибору методів навчання, гнучкого їх застосування та ефективної організації освітнього процесу в умовах роботи з різновіковим контингентом здобувачів музичної освіти. Важливо також вказати на доцільність застосування інноваційних технологій, додаткової реальності, віртуальної естетики, полімодальності сприйняття образу та роботи над твором.

Третій етап – *творчо-практичний*, на якому здійснюється творче опрацювання набутого методичного досвіду роботи з різними віковими категоріями здобувачів музичної освіти. На цьому етапі застосовується педагогічна умова: системне застосування проектно-віртуальних засобів навчання в контексті різних мистецько-педагогічних завдань. У межах умови застосовується науково-пошуковий метод контекстного навчання (варіанти інтерпретації твору на різну аудиторію), створення мапи метафор у роботі над образом відповідно до різновікових категорій здобувачів музичної освіти. Особлива увага приділена освітньо-методичній рефлексії, здатність свідомо поєднувати майстерність володіння інструментом з педагогічним мисленням. Саме рефлексія дозволяє вносити корективи в методику, бачити помилки і знаходити нові ефективні рішення. Результативними можна вважати такі форми роботи, які складають модель реальної педагогічної діяльності: «викладач – здобувач музичної освіти різного віку», варіативна інтерпретація одного й того ж твору для різних аудиторій. Це дозволяє студентам одразу «проживати» знання на практиці. Основним на цьому етапі є не просто формування вмінь якісної виконавської інтерпретації твору, а можливість пояснити та обґрунтувати виконання.

Таким чином, запропоноване методичне забезпечення створює цілісну поетапну модель, в якій кожний етап спрямований на формування певного компонента підготовленості майбутніх викладачів мистецьких дисциплін до роботи з різновіковим контингентом здобувачів музичної освіти.

Висновки. Методичне забезпечення підготовки майбутніх викладачів мистецьких шкіл до роботи з різновіковим контингентом здобувачів музичної освіти розроблено відповідно до компонентної

структури їхньої підготовленості до специфіки такої діяльності в умовах формальної і неформальної освіти. Змістовою лінією обрано навчання гри на фортепіано, яке є спільним для переважної кількості майбутніх викладачів мистецьких шкіл, що навчаються за спеціальністю 025 Музичне мистецтво, а також майбутніх учителів музичного мистецтва, які навчаються за спеціальністю 014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво).

Методичне забезпечення здобувачів вищої музичної та музично-педагогічної освіти у дослідженні орієнтовано на перший (бакалаврський) рівень. Воно представлено у вигляді теоретичної моделі поетапного запровадження педагогічних умов і методів. До уваги бралися компоненти підготовленості до досліджуваного аспекту професійної роботи з різновіковим контингентом здобувачів музичної освіти: системно-когнітивний, Практико-методичний, Творчо-рефлексійний компоненти.

Перший етап – активізація контекстного мислення, на якому запроваджується педагогічна умова: стимулювання художньо-мисленнєвих процесів в роботі над текстом музичного твору в парадигмі контекстного навчання. У межах умови запроваджуються пізнавально-пошукові завдання роботи над текстом твору від уртекста до створення редакційного варіанту відповідно до мистецько-педагогічних завдань контекстного характеру. Другий етап – накопичення досвіду моделювання методики музичного навчання, застосовується умова: концентрація процесу набуття методичного досвіду в рольових формах навчання гри на фортепіано (ролі викладача, учнів різних вікових груп та зміна методів відповідно до цього під час роботи над образом твору). У межах умови застосовуються інноваційні технології, додаткова реальність, віртуальна естетика, полімодальність сприйняття образу та роботи над твором. Третій етап – творче застосування набутого методичного досвіду роботи з різними віковими категоріями здобувачів музичної освіти, на якому застосовується педагогічна умова: системне застосування проектно-віртуальних засобів навчання в контексті різних мистецько-педагогічних завдань. У межах умови застосовується науково-пошуковий метод контекстного навчання (варіанти інтерпретацій твору на різну аудиторію), створення мапи метафор у роботі над образом відповідно до різновікових категорій здобувачів музичної освіти.

Наукова новизна дослідження полягає у виділенні трьох взаємопов'язаних етапів методичного забезпечення підготовки майбутніх викладачів мистецьких шкіл до роботи з різновіковим контингентом здобувачів музичної освіти.

Перспективи подальших досліджень пов'язані з експериментальною перевіркою ефективності запропонованого методичного забезпечення, підготовки майбутніх викладачів мистецьких

шкіл до роботи з різновіковим контингентом здобувачів музичної освіти.

ЛІТЕРАТУРА

1. Цзяо Їн. Методичне забезпечення естетичного розвитку майбутніх учителів музики в процесі навчання гри на фортепіано. *Наука і освіта*. 2016. №1.
2. Тетерюк-Кінч Ю. С. Професійна підготовка викладача фортепіано в Україні [Електронний ресурс] / Ужгородський музичний коледж імені Д. Є. Задора. URL: space-s.msu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/7200/1/Professional_training_of_piano_teacher_in_Ukraine.pdf
3. Лу Чен. Методика формування вмінь музично-виконавської артикуляції майбутніх учителів музики в процесі навчання гри на фортепіано: дис. ... канд. пед. наук. Одеса: Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».
4. Добруха В. Сутність поняття і компонентна структура підготовленості майбутніх викладачів фортепіано до роботи з різновіковим контингентом здобувачів музичної освіти. *Актуальні проблеми мистецької педагогіки*. 2025. Вип. 3 (10). DOI:10.24195/artstudies.2025-3.5
5. Тетерюк-Кінч Ю. С. Специфіка процесу підготовки майбутніх викладачів фортепіано в Кошицькій консерваторії. *Теорія і методика професійної освіти*. 2019. Вип. 19, т. 2. С. 87-88
6. Грінченко А. Методика формування музично-виконавського самоконтролю майбутніх учителів музики в процесі навчання гри на фортепіано: дис. ... канд. пед. наук. Одеса: Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського, 2018.
7. Ши Цзюнь-Бо. Методика формування мистецької компетентності майбутніх учителів музики в процесі фортепіанної підготовки: автореф. дис. ... канд. пед. наук. Київ: Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова, 2007.
8. Zikriyayev Mardon Makhamatjon Ugli. Piano Teaching Methodology: Current Issues and Effective Approaches / Art Institute Named After Botir Zakirov, Under The State Conservatory Of Uzbekistan, Department Of Interfaculty Piano Performance. 2024. С. 145–146.
9. Huizi Li. Piano Education of Children Using Musical Instrument Recognition and Deep Learning Technologies Under the Educational Psychology / School of Music and Recording Arts, Communication University of China, Beijing, China. – 2021. С. 1–2.

REFERENCES

1. Jiao, Yin. (2016). Methodychne zabezpechennia estetychnoho rozvytku maibutnikh uchyteliv muzyky v protsesi navchannia hry na fortepiano [Methodical support of aesthetic development of future music teachers in piano training]. *Nauka i osvita – Science and Education*, (1). [in Ukrainian].
2. Teteryuk-Kinch, Yu. S. (n.d.). Profesijna pidhotovka vykladacha fortepiano v Ukraini [Professional training of piano teachers in Ukraine]. Uzhhorod Music College named after D. Ye. Zador. Retrieved from space-s.

msu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/72001/1/Professional_training_of__%20piano_teacher_in_Ukraine.pdf [in Ukrainian].

3. Lu, Chen. (n.d.). *Metodyka formuvannia vmin muzychno-vykonavskoi artykuljatsii maibutnikh uchyteliv muzyky v protsesi navchannia hry na fortepiano* [Methodology of forming skills of musical-performance articulation of future music teachers in piano training]. Dissertation, South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushynsky, Odesa. [in Ukrainian].

4. Dobrukha, V. (2025). *Sutnist poniattia i komponentna struktura pidhotovlenosti maibutnikh vykladachiv fortepiano do roboty z riznovikovym kontynhentom zdobuvachiv muzychnoi osvity* [The essence of the concept and the component structure of the readiness of future piano teachers to work with learners of different age groups in music education]. *Pivdennoukrainski mystetski studii – South Ukrainian Art Studies*, (3). DOI:10.24195/artstudies.2025-3.5 [in Ukrainian].

5. Teteryuk-Kinch, Yu. S. (2019). *Spetsyfika protsesu pidhotovky maibutnikh vykladachiv fortepiano v Koshytskij konservatorii* [Specific features of the training process of future piano teachers in Košice Conservatory]. *Teoriya i metodyka profesiinoi osvity – Theory and Methodology of Professional Education*, 19(2), 87–88. [in Ukrainian].

6. Hrinchenko, A. (2018). *Metodyka formuvannia muzychno-vykonavskoho samokontroliu maibutnikh uchyteliv muzyky v protsesi navchannia hry na fortepiano* [Methodology of forming musical and performing self-control of future music teachers in the process of learning to play the piano] [Candidate's dissertation, South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushynsky]. Odesa. [in Ukrainian].

7. Shi, Jun-Bo. (2007). *Metodyka formuvannia mystetskoji kompetentnosti maibutnikh uchyteliv muzyky v protsesi fortepiannoi pidhotovky* [Methodology of forming artistic competence of future music teachers in piano training]. *Author's abstract of Candidate of Pedagogical Sciences dissertation, National Pedagogical University named after M. P. Drahomanov*, Kyiv. [in Ukrainian].

8. Zikriyayev, Mardon Makhmatjon Ugli. (2024). *Piano Teaching Methodology: Current Issues and Effective Approaches*. Art Institute named after Botir Zakirov, under the State Conservatory of Uzbekistan, Department of Interfaculty Piano Performance, 145–146. [in English].

9. Li, Huizi. (2021). *Piano Education of Children Using Musical Instrument Recognition and Deep Learning Technologies Under the Educational Psychology*. School of Music and Recording Arts, Communication University of China, Beijing, China, 1–2. [in English].

Methodological support for preparing future teachers of artistic disciplines for working with a mixed-age contingent of music education learners

Valerya Oleksandrivna Dobruha
Postgraduate Student
State Institution «South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushynsky»
ORCID: 0009-0007-3666-4190

Стаття поширюється на умовах ліцензії відкритого доступу (CC BY 4.0)

The article is devoted to the problem of methodological support for the preparation of future teachers of artistic disciplines to work with a mixed-age contingent of music education learners. This preparation is considered as a process resulting in the professional readiness of future teachers to work with primary school pupils, high school students, as well as adults in non-formal education settings. These categories of students are designated as music education learners. Piano training was chosen as the core content line for working with such a contingent. The research aim is to develop methodological support (stages, pedagogical conditions, and methods) for preparing future teachers of artistic disciplines to work with a mixed-age contingent of music education learners, based on mastering piano performance as the primary content line of the educational and pedagogical process. The methodological support is presented as a theoretical model for the phased implementation of pedagogical conditions and methods. The first stage – activation of contextual thinking – involves the following pedagogical condition: stimulating artistic-mental processes while working on the musical text within the paradigm of contextual learning. Within this condition, cognitive-search tasks are introduced, ranging from analyzing the urtext to creating an editorial version in accordance with artistic-pedagogical tasks of a contextual nature. The second stage – accumulation of experience in modeling music teaching methods – applies the condition of concentrating the acquisition of methodological experience through role-playing forms of piano instruction (assuming the roles of a teacher and students of different age groups, and adapting methods accordingly while working on the artistic image of a piece). Innovative technologies, augmented reality, virtual aesthetics, and polymodality of image perception are utilized within this condition. The third stage – creative application of the acquired methodological experience in working with various age categories – involves the systematic application of project-virtual learning tools in the context of diverse artistic-pedagogical tasks. This stage utilizes the scientific-search method of contextual learning (developing interpretation variants for different audiences) and creating a “map of metaphors” when working on an image according to the age-specific characteristics of learners. The scientific novelty of the study lies in identifying three interconnected stages of methodological support for preparing future teachers for work with a mixed-age contingent of music education learners.

Keywords: methodological support, future teachers of artistic disciplines, future piano teachers, professional training, mixed-age groups, music education, music education learners, methodological competence, pedagogical conditions, teaching methods.